

Ügyiszám: NAIH/2016/555/IV.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság)

jelentése

az egykori BM Korvin Ottó Kórház működési területén található egészségügyi és egyéb dokumentumok jogi sorsa

1. Bejelentés érkezett a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), amelyben a bejelentő azt sérelmezte, hogy az egykori fasori BM Korvin Ottó Kórház (a továbbiakban: Kórház) – amelyet 2007-ben beolvasztottak az Állami Egészségügyi Központba – területén még mindig találhatóak egészségügyi dokumentációk. A 444.hu portálra 2015. július 27-én töltöttek fel ezzel kapcsolatban egy videót, amelyet a <http://kepek.444.hu/2015/07/27/orias-korhaz-komplexum-rohad-a-varos-kozepen/> linkre kattintva, a weboldal alján meg lehet tekinteni. A 115-5862014. Nyt. számú Magyar Honvédség Egészségügyi Központ alapító okirat módosításának 4. pontja szerint a költségvetési szerv jogelődjei és azok székhelyei között megtalálható az IRM Kórház és Intézményei, 1071 Budapest VII., Városligeti fasor 9-13.

A Hatóság az ügyben az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított, és megkereséssel fordult a Magyar Honvédség Egészségügyi Központjához (a továbbiakban: MHEK). A Hatóság megkeresésére a szerv azt a tájékoztatást adta, hogy 2007. évben történt intézmény összevonás során a Kórházban található egészségügyi dokumentáció rendezését az NNS Műszaki- és Számítástechnikai Fejlesztő- Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: NNS Kft.) végezte, és az egészségügyi dokumentációkat 2008-ban átadta a Honvédkórház részére, amelyről jegyzőkönyv is készült. Az átadást követően a Kórház területe bejárásra került, a bejárás során egészségügyi dokumentációkat nem találtak.

Tudomásuk szerint az intézmény-összevonás idején magánrendelés működött, amelyről nem rendelkeznek információval.

2. A Hatóság megkereste az NNS Kft. ügyvezetőjét, aki azt a tájékoztatást adta, hogy a Kórház őket bízta meg az iratanyag rendezésével. Az NNS Kft. ügyvezetőjének tudomása szerint a kérdéses területen megtalálható volt egy radiológiai részleg is, amely azután is működött, miután az NNS Kft. már befejezte az iratrendezési munkát, ezért a radiológiai részleg iratanyagával az NNS Kft. nem foglalkozott.

A Hatóság a vizsgálat során tudomást szerzett arról, hogy az egyes egészségügyi ingatlanok Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) vagyongazdálkodásáról szóló 1328/2012. (IX.7.) Korm. határozat szerint a Városligeti fasor 9-11. szám alatti, állami tulajdonban lévő, volt egészségügyi célú ingatlan az OBH vagyongazdálkodásába került.

3. Tekintettel arra, hogy az ingatlan az OBH vagyongazdálkodásába került, és a nevezett felvételen egészségügyi dokumentáció is látható, ezért a Hatóság tájékoztatást kért az OBH-tól. Az

OBH arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy közös helyszíni bejárást tartottak 2015. október 1-jén. Az erről készített feljegyzés nem tartalmaz az OBH-ra vonatkozó feladatokat. Az OBH biztosítja a dokumentációk vizsgálatához és elszállításához az érintett hatóságok bejutását a területre, előzetes értesítés alapján.

Válaszlevelében arról is tájékoztatta a Hatóságot, hogy 2007. évben történt intézmény-összevonás során a Kórházban található egészségügyi dokumentáció rendezését az NNS Kft. végezte, és az egészségügyi dokumentációkat 2008-ban átadta a Honvédkórház részére, amelyről jegyzőkönyv is készült. Az átadást követően a Kórház területe bejárásra került, a bejáráson egészségügyi dokumentációkat nem találtak.

Az OBH által csatolt, 192-101/2015. ny.számú feljegyzés szerint: „A HM Hatósági Hivatal a 67-2162015. nyt. számú, 2015. szeptember 9-i keltezésű ügyiratban az MH egészségügyi Központ parancsnokának intézkedését kérte a joghátrányok elkerülése és csökkentése céljából. Az ügyiratban foglaltak szerint szükséges annak vizsgálata, hogy az egykori BM Kórház területén maradtak-e egészségügyi dokumentumok. Amennyiben igen, úgy késlekedés nélkül intézkedni kell a dokumentáció biztonságos helyre való helyezésére, az illetéktelen hozzáférések elkerülése érdekében...A kijelölt munkacsoport 2015. október 1-jén végrehajtotta a bejárást...A munkacsoport a bejárás során az alábbiakat tapasztalta: A szűrőpróbaszerűen megtekintett helyiségek változatos képet mutattak: egy része egészségügyi dokumentációnak minősül, mely a BM Kórházban (illetve jogelődjeinél) keletkezett. Ezen belül egyes helyiségekben megtalálhatók röntgen- és CT felvételek, betegkartotékok, beutalók, továbbá különösen nagy mennyiségben patológiai metszetek, illetve vélhetően viaszba ágyazott minták. A megtekintett egészségügyi dokumentumok többsége személyazonosító adatot (pl. név, születési dátum, TAJ szám) is tartalmaz...A szűrőpróbaszerűen kiválasztott egészségügyi dokumentumok a megvizsgálást, illetve a fotózást követően visszahelyezésre kerültek az eredeti helyükre. Megállapítható továbbá, hogy az egészségügyi dokumentumok mellett személyügyi és pénzügyi iratok, könyvek, folyóiratok is nagy mennyiségben maradtak az objektumban. A személyügyi és pénzügyi dokumentumok szintén tartalmaznak személyazonosító adatokat. a munkacsoport minősített adatokat nem talált...AZ MH Egészségügyi Központ –115-59/2014.nyt. számú – alapító okiratának 4. pontja szerint a költségvetési szerv jogelődjei között megtalálható az IRM Központi Kórház és Intézményei. Az alapító okirat azt is rögzíti, hogy a költségvetési szerv kizárólag az elődintézmények fekvőbeteg és egyes járóbeteg-ellátást végző szervezeti elemeinek átvételéből adódó jogok és kötelezettségek tekintetében jogutódja a jogelőd intézményeknek...A munkacsoport az alábbi javaslatot tette. A bejárás során tapasztaltokról a HM Hatósági Hivatalt tájékoztatni szükséges. Az egészségügyi dokumentáció pontos mennyiségének megállapítása céljából teljes körű (valamennyi helyiségre kiterjedő) bejárást kell végrehajtani a Városligeti fasor 9-13. szám alatti objektumban...Vizsgálni szükséges továbbá a 2008. évi dokumentáció-átadás körülményeit, az egészségügyi dokumentáció feldolgozásáért felelős cég megbízását, tevékenységét.”

4. A Hatóság az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján felszólította az MHEK-t – tekintettel arra, hogy 115-58/2014. Nyt. számú MHEK alapító okirat módosításának 4. pontja szerint a költségvetési szerv jogelődjei és azok székhelyei között megtalálható az IRM Kórház és Intézményei (1071 Budapest VII., Városligeti fasor 9-13.), és a módosítás szerint a jogutód a MHEK –, hogy gondoskodjon az adatbiztonsági követelmények érvényesítéséről, az iratanyag elszállításáról, és annak megfelelő helyen történő elhelyezéséről.

A Hatóság felszólítására érkezett válaszlevél szerint az orvosi iratoknak az Állami Egészségügyi Központ részére történő átadása a SZANYUH 1999. Gazdasági Tanácsadó és Könyvelő Kft., mint végelszámoló feladata volt, mely céggel az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium kötötte meg IRM/KGFO/706/2008. számú vállalkozási szerződést 2008. évben.

A vállalkozási szerződés 1. pontja értelmében az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium (a továbbiakban: IRM) felügyelete alatt működött az IRM Központi Kórház és intézményei, melynek alapítói jogait az IRM gyakorolta.

A hivatkozott vállalkozási szerződés 2.2. pontja értelmében szükséges az orvosi iratok Állami Egészségügyi Központ részére történő átadása, mely feladat elvégzését a SZANYUH 1999. Gazdasági Tanácsadó és Könyvelő Kft 2008. április 30. napjáig vállalta.

Egy 2007. június 29-én kelt IRM/KGFO/2007/1375. számú megállapodás 5.3. pontja értelmében az IRM Felszámoló Szervezet az elődintézmény betegeinek dokumentációját archiválásra alkalmas rendszerben előkészíti és gondoskodik megőrzéséről, azokat átadja az ÁEK részére.

Az MHEK szerint nem az MH EK kötelessége, hogy az egészségügyi dokumentumok esetében vizsgálja a megőrzési időt, továbbá elvégezze azon dokumentumok selejtezését, amelyeknél a megőrzési idő lejárt. Végül nem az intézmény feladata, hogy a megőrzési időn belüli egészségügyi dokumentációt a 2008 óta fennálló és fokozódó szennyezettségtől mentesítse."

5. Mindezekre tekintettel a Hatóság szükségesnek látta az igazságügy miniszterhez, és a felszámolás alatt álló SZANYUH 1999. Gazdasági Tanácsadó és Könyvelő Kft. felszámolóbiztosához is megkereséssel fordulni.

Az igazságügy miniszter a Hatóság megkeresését továbbította a Belügyminisztérium részére, tekintettel arra, hogy a Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról szóló 2010. évi XLII. törvény 2. § (3) bekezdés b) pontja feladatok és hatáskörök tekintetében jogutódnak az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium esetén a Belügyminisztériumot jelölte meg. A Belügyminisztérium közigazgatási államtitkára arra a kérdésre nem tudott választ adni, hogy átadásra került-e valamennyi egészségügyi dokumentáció. A közokiratról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvényben, illetve a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendeletben foglaltak az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Központi Kórház és Intézményeit (a továbbiakban: KKI) érintő végrehajtásáról készült jegyzőkönyv borítólapján rögzítésre került, hogy a honvédelmi miniszter és a HM apparátusa többszöri megkeresésre sem biztosította a KKI és az Állami Egészségügyi Központ között az átadandó iratanyagok és a röntgenfilmek átadását-átvételét.

6. A felszámolóbiztos válaszleveléhez csatolt egy 2008. augusztus 21-én kelt, Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Költségvetési és Gazdasági Főosztály vezetőjének címzett levelet, amelyben a végelszámoló azt a tájékoztatást adja, hogy *„az Állami Egészségügyi Központ és a Honvédelmi Minisztérium el tudta dönteni, hogy az orvosi iratanyagunkat rövid határidőn belül a nagytarcsai őrzött, de kiürített laktanyába fogja szállítani."* Erre tekintettel a Hatóság megkereste a honvédelmi minisztert is.

7. A honvédelmi miniszter válaszlevelében foglaltak szerint az MHEK illetékes szakemberei legjobb tudomása szerint, 2008-ban a BM Kórház röntgenanyaga és a fekvőbeteg ellátására vonatkozó, papíralapú egészségügyi dokumentációja átadásra került az Állami Egészségügyi Központ részére, az NNS Kft. közreműködésével. Az NNS Kft. informális tájékoztatása szerint a járóbeteg ellátásra vonatkozó egészségügyi dokumentációt – a megőrzési időn kívüli dokumentumok kivételével, melyek megsemmisítésre kerültek – a levéltárnak adták át. Nem került továbbá átadásra a BM Kórház elektronikus nyilvántartása.

Az iratadás-átvételi jegyzőkönyv alapján megállapítható, hogy az Állami Egészségügyi Központ

részéről átvevőként feltüntetett személyek az MHEK személyi állományába tartoznak.

A honvédelmi miniszter megjegyezte, hogy a BM Kórházban keletkezett egészségügyi dokumentáció kiadására vonatkozó igények több esetben csak részben, vagy egyáltalán nem voltak teljesíthetők az MHEK (és előd intézményei) által. Az adathiány a járóbeteg ellátásra vonatkozó egészségügyi dokumentáció és az elektronikus adatállomány hiányára vezethető vissza.

Az Állami Egészségügyi Központ részére átadásra került egészségügyi dokumentációk tételes felsorolására sajnálatos módon nincs lehetőség. Az átadott dokumentumokról a 46 oldalas jegyzőkönyvön kívül további irat, jegyzék nem áll rendelkezésre. A jegyzőkönyvben felsorolt tételek és a dobozok tartalmának egyezőségét, az egészségügyi dokumentáció teljességét az átadás-átvetél során nem volt mód vizsgálni, figyelemmel azok nagy mennyiségére és az új intézményi struktúra működőképességének biztosítását célzó további feladatokra. Az egészségügyi dokumentáció kiadására vonatkozó igények tapasztalatai alapján azonban megállapítható, hogy – a szállítási jegyzőkönyvek tartalmával ellentétben – a röntgenanyagok mellett fekvőbeteg dokumentáció is található.

8. A fentiekre tekintettel a Hatóság szükségesnek látta az ügyben az Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és Dokumentációs Központ (a továbbiakban: OBDK) álláspontjának kikérését.

Válaszlevelük szerint az OBDK az egészségügyi dokumentációt kezelő intézmények jogutód nélküli megszűnése esetén az adatkezelési feladatokat ellátó szerv kijelöléséről szóló 44/2008. (II.29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) alapján a jogutód nélkül megszűnt központi egészségügyi intézményekben keletkezett egészségügyi dokumentumok adatkezelője. E feladatkörében az OBDK az adatkezelése alá tartozó egészségügyi dokumentációból – az előírt megőrzési időn belül – az érintett kérelmére, vagy jogszabályban feljogosított szerv vagy személy indítványa alapján betekintést engedélyez, adatot szolgáltat, másolatot ad ki. A hivatkozott Korm. rendelet alapján a jogutód nélkül megszűnt, ugyanakkor nem központi (így például önkormányzati fenntartású) egészségügyi intézmények esetében népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal minősül adatkezelőnek.

Abban az esetben, amikor az egészségügyi intézmény jogutódlással szűnik meg, a megszűnő szervezetben keletkezett dokumentációért az átvevő intézmény a felelős. Ezen intézmények tekintetében a jogszabályok nem utalnak feladat- és hatáskört az OBDK részére.

Az OBDK álláspontja szerint – a Hatóság által közölt tények alapján – annak a kérdése, hogy az egykori BM Korvin Ottó Kórház egészségügyi dokumentációját illetően kit terhel a jogszabály szerinti megőrzési kötelezettség, valamint kiknek kell a dokumentációk elszállításáról gondoskodni, sajnos nem állapítható meg kétséget kizáróan, továbbá az OBDK sem rendelkezik információval az ügy kapcsán.

Az OBDK tájékoztatásában kiemelte, hogy az egészségügyi dokumentáció megismeréséhez való jog, valamint az egészségügyi dokumentumok jogszabályokban megfelelő kezelése és védelme – ezen belül is a dokumentumok kötelező megőrzési időn belül biztonságos megőrzése ugyanakkor kiemelten fontos feladat.

9. Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről

szóló 1997. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Eüak.) 30.§-a (1) bekezdése értelmében az egészségügyi dokumentációt az adatfelvételtől számított 30 évig, a zárójelentést legalább 50 évig kell megőrizni. Az Eüak. 30. § (2) bekezdése szerint: „Képződi diagnosztikai eljárással készült felvételt az annak készítésétől számított 10 évig, a felvételtől készített leletet a felvétel készítésétől számított 30 évig kell megőrizni.”

Az ügy szempontjából fontos alapelv az adatbiztonság követelménye. Ezt a követelményt rögzíti egyrészt az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 7. §-a¹, másrészt az Eüak. 6. §-a² is.

A 115-58/2014. Nyt. számú MHEK alapító okirat módosításának 4. pontja szerint a költségvetési szerv jogelődjei és azok székhelyei között megtalálható az IRM Kórház és Intézményei (1071 Budapest VII., Városligeti fasor 9-13.), és a módosítás szerint a jogutód az MHEK, erre tekintettel a jogelőd intézmény dokumentációiról nekik kell gondoskodni, azonban nem vállalják azok őrzését, mert álláspontjuk szerint nem az ő feladatuk, hogy a fokozott szennyeződésektől azokat mentesítsék.

Vannak olyan egészségügyi és egyéb dokumentációk is, amelyek esetében nem állapítható meg, hogy kit terhel az őrzési kötelezettség, továbbá van-e egyáltalán jogutód, hiszen nem lehet kétséget kizáróan megállapítani, hogy mely egészségügyi szolgáltató tevékenykedett még azon a helyen.

¹ Az Infotv. 7. §-a értelmében: „(1) Az adatkezelő köteles az adatkezelési műveleteket úgy megtervezni és végrehajtani, hogy az e törvény és az adatkezelésre vonatkozó más szabályok alkalmazása során biztosítsa az érintettek magánszférájának védelmét.

(2) Az adatkezelő, illetve tevékenységi körében az adatfeldolgozó köteles gondoskodni az adatok biztonságáról, köteles továbbá megtenni azokat a technikai és szervezési intézkedéseket és kialakítani azokat az eljárási szabályokat, amelyek e törvény, valamint az egyéb adat- és titokvédelmi szabályok érvényre juttatásához szükségesek.

(3) Az adatokat megfelelő intézkedésekkel védeni kell különösen a jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, továbbítás, nyilvánosságra hozatal, törlés vagy megsemmisítés, valamint a véletlen megsemmisülés és sérülés, továbbá az alkalmazott technika megváltozásából fakadó hozzáférhetetlenné válás ellen.

(4) A különböző nyilvántartásokban elektronikusan kezelt adatállományok védelme érdekében megfelelő technikai megoldással biztosítani kell, hogy a nyilvántartásokban tárolt adatok – kivéve ha azt törvény lehetővé teszi – közvetlenül ne legyenek összekapcsolhatók és az érintetthez rendelkezhetőek.

(5) A személyes adatok automatizált feldolgozása során az adatkezelő és az adatfeldolgozó további intézkedésekkel biztosítja

a) a jogosulatlan adatbevitel megakadályozását;

b) az automatikus adatfeldolgozó rendszerek jogosulatlan személyek általi, adatátviteli berendezés segítségével történő használatának megakadályozását;

c) annak ellenőrizhetőségét és megállapíthatóságát, hogy a személyes adatokat adatátviteli berendezés alkalmazásával mely szerveknek továbbították vagy továbbíthatják;

d) annak ellenőrizhetőségét és megállapíthatóságát, hogy mely személyes adatokat, mikor és kivitte be az automatikus adatfeldolgozó rendszerekbe;

e) a telepített rendszerek üzemzavar esetén történő helyreállíthatóságát és

f) azt, hogy az automatizált feldolgozás során fellépő hibákról jelentés készüljön.

(6) Az adatkezelőnek és az adatfeldolgozónak az adatok biztonságát szolgáló intézkedések meghatározásakor és alkalmazásakor tekintettel kell lenni a technika mindenkori fejlettségére. Több lehetséges adatkezelési megoldás közül azt kell választani, amely a személyes adatok magasabb szintű védelmét biztosítja, kivéve, ha az aránytalan nehézséget jelentene az adatkezelőnek.”

² Az Eüak. 6. §-a szerint: „Az egészségügyi és személyazonosító adatok kezelése és feldolgozása során biztosítani kell az adatok biztonságát véletlen vagy szándékos megsemmisítéssel, megsemmisüléssel, megváltoztatással, károsodással, nyilvánosságra kerüléssel szemben, továbbá, hogy azokhoz illetéktelen személy ne férjen hozzá.”

Figyelemmel arra, hogy nem a Hatóságnak a feladata a bejelentés szerinti akták elszállítása és tárolása, továbbá figyelemmel arra is, hogy a megkeresett intézmények közül senki sem vállalja az akták őrzését, ezért a Hatóság az ügyet átteszi az OBDK-nak, mivel a jogalkotói szándék szerint az OBDK a „gazdátlan dokumentációk őrzője”, és felkéri arra, hogy gondoskodjon az iratok elhelyezéséről, hogy azok sorsa megnyugtatóan rendeződni tudjon.

A Hatóság hatósági eljárás és bírósági eljárás megindítását nem tartotta indokoltnak – a Hatóság az ügyben az Infotv. 59. §-ának (1) bekezdése alapján jelentést bocsát ki. A Hatóság jelentése az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján nyilvános, ezért azt a Hatóság a honlapján elérhetővé tette. Az Infotv. 59. § (5) bekezdése értelmében a Hatóság jelentése bíróság vagy más hatóság előtt nem támadható meg.

Budapest, 2016. június „8 ”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
egyetemi tanár